

KUNST

Gys. På Trapholt Museum skildrer udstillingen *Overtryk* en forunderlig, uhyggelig verden, hvor pænhed, orden og fornuft er sat på standby.

Twin Peaks i Kolding

AF INGE HENNINGSEN

'Overtryk', Trapholt Museum, Kolding, indtil 19. februar, 2017.

Det er den perfekte sommerferieudflugt. De dybe bakker, de overdådige grønne træer. Vingesuset over Kolding Fjord. Sjælen er allerede på vej ind i en anden tilstand. Dertil kommer, at Trapholt Museum er som et stort tag-selv-bord, hvor der er lidt for enhver smag: danske møbeldesign-ikoner, en Richard Mortensen-sal, samtidskunst fra Asien, hårmode fra Afrika, den danske maler René Holm. Og så er der en lille, men stærk udstilling med titlen *Overtryk*, som synes specielt egnet til sommerferien. For dens tema tilbyder intet mindre end en tiltrængt time out fra fornuften.

Oplevelsen er dog langt fra af den slags, hvor man stryges med hårene. »For her stiger den virkelige virkelighed, drømmevirkeligheden op,« som man kan høre det i udstillingens lyd-kunstværk. Og det er ikke den idylliske af slagsen. Det er »Twin Peaks med tryk på«.

Publikum må vente foran en rød pære og et rødt velourgardin, indtil pæren lyser grønt, og man træder ind i udstillingens første dunkle rum. Så starter en introduktionsvideo, hvor de

anerkendte billedkunstnere Mie Mørkeberg, Julie Nord, Louise Hindsgavl, Nina Saunders og forfatteren Merete Pryds Helle fortæller om deres værker. Efter denne lidt tivoliserede indledning kan man nu gå videre ind i de næste udstillingsrum.

Kunstnerne passer godt sammen. For i store træk er det den samme forunderlige og gysende verden, de skildrer, hvor pænhed, orden, fornuft, ja selve civilisationen sprækker. Hvor dét, som forekom at være det velkendte hjemlige, viser sig at være det hemmelige og uhyggelige, som Freud kalder »unheimlich«. Eller hvor vi gøres opmærksom på dét, som vi ikke vil være ved og derfor forsøger at objektivisere som noget andet end os selv. Det foragtelige, det udstødte eller såkaldt »objekte«, blandt andet formuleret af filosofen Julia Kristeva.

I *Dolls Carriage* (2011) af Julie Nord går en lille pige tur med sin barnevogn. Den sødme-fulde, idylliserede stil er inspireret af illustrationer af den amerikanske børnebogsforfatter Sharon Smith Cane fra 1960'erne. Bøger, der skulle opdrage pigebarnet til civilisationen. Pigen går væk fra det pæne parcelhus, ud ad en sti, ud i naturen. Hun har en kyse på – som den lille rødhætte. Med sig i barnevognen har hun en plamage af sorte, hvide og blå tegneseriestreger, der stiger op som en stor mørk skygge. De former sommerfuglevinger, fiskeøjne, djævløer, dragetunger, kranier, skrigende munde i et stringent ornament. Underbevidsthedens dunkle hemmeligheder ryster det idylliske børneland med den største selvfølgelighed.

I de seneste værker fra 2015-16, som alle er udført i grå toner, forlader Julie Nord sit specifikke børneunivers, selvom hun stadig optegner pigeansigter med sin præcise streg. Men her tematiseres i højere grad selve identitetens metamorfoser eller for at bruge freudianske termer: Det er en kamp mellem overjeget, jeget og det underbevidste. Formerne flyder ud i gråt krystalliserende blæk. Ansigter er fæstnet på larver og slangehaler – som middelaldersymboler på både ondskab, klogskab og ustabil forvandling. Jeg-huset får også en ordentlig rystetur, når ånder stiger op fra jorden under sommerhuset som i *Bjerget* (2016).

MIE Mørkeberg udstiller malerier fra serierne *Vakuum* (2013) og *Al kødets gang* (2016). Hun har blandt andet taget afsæt i den sygelige samlermani, hvor mennesker ikke formår at smide ud, og tingene, der skulle gøre hjemmet hyggeligt, ender med at skabe et urovækkende, ja ligefrem truende kaos. Den første serie viser hjemlige scener, men igen – ikke som det borgerlige arnested for ro og personlig konsolidering. Køkkenbord, opvask, vaskemaskine, skuffer, skabe, kasseroller – det hele hober sig op. Penselstrøgene glider gennem objekterne, så de flyder ud i hinanden. Er inventaret i for-rådelse? Det afgrænsede, ordenen er i hvert tilfælde under afvikling.

Nina Saunders er uddannet og bosat i London og udgør udstillingens eneste udenlandske islet. Hun arbejder med afsæt i det polstrede møbel, som for hende er ikonet på den engelske forløjede småborgerlige idyl. I værket *Fox with Issues* (2012) stikker der et hvæsende rævehoved frem fra en rødpolstret chaiselong – som et pludseligt element af gru, frygt og vildskab. I *Sincerely Yours* (2007) vokser en pude ud af en plyssofa og ligner en kæmpe stor svulst, der skævvrider møblet, så

Louise Hindsgavl: Overture, 2016.

Nina Saunders: Fox with Issues, 2012.

det ikke længere kan bruges. Hun udstiller også et spisebordsset i *See What the Morning Brings* (2012). På bordet sidder familiens symbol på småborgerlighed, den lille collichund, og er fast del af inventaret. Alt sammen malet – og stivnet i guld.

I sine dybt originale hvide porcelænsskulpturer kombinerer Louise Hindsgavl det pæne og dét, som er til behagelig pynt, ikoniseret i porcelænsfiguren – med dét, som ødelægger, forvrænger og muterer. Det er selve civilisationens fernis, der bryder sammen i en sort kritik af menneskeheden.

Hun har lavet en serie af relieffer specielt til udstillingen med titlen *Finding Comforts in Confined Spaces* (2016). Som en hilsen til Goya eller Michael Kvium består den af en række små figurer, hvor mennesker forvandler sig til dyr. De mærkelige amøber slås med hinanden eller forvrider hinandens proportioner til uigenkendelighed. Nogle bliver ædt, andre tager ny form.

I samme rum kan publikum stikke hånden ned igennem et lille, sort hul i en kasse. Det er absurd ubehageligt. Man forventer hvert øjeblik at blive bidt af et insekt eller en rævs skarpe tænder, men når ned til en lille, glat, amøbeformet porcelænspind.

I et andet rum udstiller Hindsgavl skulpturelle proteser med titlen *Fragment* (2016).

Værket består af et stort blankt porcelænshestebeben med brune læderspænder og køfodder med lange skruer på. Proteserne kommer til syne i fotografierne *Overture* (2016). De er baseret på modefotografiets æstetik og understreger det antropomorfe tema. En Kate Moss-lignende model ligger i et badekar og stikker et hestebeben op fra sæbeskummet. Hun har dyrisk røde læber og holder en skraber i sin hånd, som om hun lige har barberet benet. På andre fotos ses samme kvinde på en baggrund af et sort dramatisk landskab, med lysende hvide køfodder som hænder og ben.

De intense værker ledsages i alle syv udstillingsrum af forskellige lydspor baseret på tekster af Merete Pryds Helle. Teksterne har klare referencer til de visuelle værker, og det filosofiske indhold understøtter tematikken. Men som ledsagende lyd-kunstværk fungerer de ikke. *Mit hus er i dit øje* lyder det igen og igen, som en hypnotiser, der skal lede publikum på vej ind i en anden verden. Det virker forstyrrende. Både de visuelle værker og teksten er for komplekse til, at man kan sanse dem på samme tid, og det ville være bedre at nøjes med at læse teksterne.

For alle værker fortjener at blive sanset på en måde, hvor publikum selv kan få lov til at tage på den fare- og frydefulde rejse ind og ud af civilisationens skygge.

Tænker du på at skrive en roman?

Går du med en forfatter i maven?

Lær at skrive på www.forfatterskole.dk
Vore dygtige coaches og gennempåvirkede kursusforløb hjælper dig på vej.

Tilmeld dig idag på www.forfatterskole.dk

Vi er Nordens ældste og mest besøgte sted på internettet for coaching og online skrivkurser.

weekendavisen.dk